

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО – ГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

*УРНИШ Вікторія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Державний податковий університет*

Анотація: Узагальнено основні нормативно – правові акти, якими регулюється ФГК і України. Визначено значення контролю в суспільстві, можливі імплементації та ризики в здійсненні контролю діяльності підприємств.

Ключові слова: фінансовий контроль, господарський контроль, інновації, нормативно – правова база

Контроль – це явище соціального, економічного, правового характеру, основа матеріального добробуту суспільства, явище, що постійно супроводжує життя багатьох з нас. В економічному сенсі фінансово – господарський контроль виступає як особливий вид діяльності, що здійснюється спеціалізованими органами фінансового контролю з метою забезпечення законності, ефективності та результативності у сфері управління і використання фінансових ресурсів [1].

Державний фінансов-господарський контроль на підприємствах здійснюється спеціалізованими органами, такими як Державна аудиторська служба України, ДФСУ, Рахункова палата, що знаходяться під контролем і підпорядковуються наказам Кабінету Міністрів України, Верховної Ради тощо. Основні законодавчі акти, якими регулюється здійснення внутрішнього контролю наведені на Рис. 1.

Сучасна система фінансово – господарський контроль являє собою взаємо погоджену взаємодію його видів, тобто: державного, аудиторського, суспільного та внутрішньогосподарського контролю, що в сукупності забезпечують ефективну діяльність підприємств, системи та її елементів. Тобто, для підвищення ефективності контролю, необхідно посилити взаємодію елементів фінансового контролю.

Вид документа	Назва документа	Номер документа	Дата прийняття
Закон України	Про основні засади здійснення ДФК в Україні	№ 2939-XII	26.01.1993
Закон України	Про Національний банк України	№ 679-XIV	20.05.1999
Закон України	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів	№ 5463-VI	16.10.2012
Закон України	Про Державний бюджет	-	Кожен поточний рік
Закон України	Про Рахункову палату	№ 576-VIII	02.07.2015
Закон України	Про державну службу	№ 889-VIII	10.12.2015
Постанова КМУ	Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України	№ 215	15.04.2015
Постанова КМУ	Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України	№43	03.02.2016
Постанова КМУ	Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України	№ 455	17.09.2014
Указ Президента України	Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку	№ 1063/2011	23.11.2011
Указ Президента України	Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	№ 1070/2011	23.11.2011

Рис. 1. Узагальнені нормативно – правові акти, що регулюють діяльність ДФК в Україні

Джерело: узагальнено автором на основі [2]

Серед необхідних заходів можна виділити такі, зокрема:

- фінансовий контроль має бути спрямований не тільки на грошові потоки, отримані від реалізації або експлуатації державної власності, але й на ефективність управління цими активами

- у сферу фінансового контролю повинні входити всі суб'єкти, що використовують бюджетні ресурси та державну власність, включаючи державні корпорації.

- вдосконалення нормативно – правового регулювання всієї системи фінансового контролю, включаючи контроль на муніципальному та регіональному рівнях [3].

- імплементація міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) у правове поле та практику діяльності національних органів державного фінансового контролю [4].

Отже, гармонізація професійної термінології, стандартів що застосовуються в національних нормативних актах з державного фінансового контролю, з вимогами директивних документів Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI) та Європейської організації вищих органів аудиту (EUROSAI) визнаються більшістю науковців як пріоритетними напрямками модернізації системи фінансово – господарського контролю. В результаті, це

приведе до зміцнення фінансово-бюджетної дисципліни, мінімізації зловживання у сфері використання державних ресурсів та рівня корупції.

Література:

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні. Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
2. Обушна Н.І. Модернізація системи державного фінансового контролю в Україні в контексті утвердження парадигми публічного аудиту. Національна академія державного управління при Президентові України. Механізми державного управління. Вип №4, 2016. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?i21dbn=link&p21dbn=ujrn&z21id=&s21ref=10&s21cnr=20&s21stn=1&s21fmt=asp_meta&c21com=s&2_s21p03=fil=&2_s21str=vnadd_u_2016_4_11
3. Петрушка О.В. Модернізація системи державного фінансового контролю в Україні. Західноукраїнський національний університет. Економіка, фінанси, право. Вип. №10, 2022. 16-18 с. URL: <https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/cee9f2af-d7fe-4866-9a77-cc07556aa7b0/content>
4. Виговська Н.Г., Петрук О.М. Модернізація системи господарського контролю в Україні. Житомирський державний технологічний університет. Фінанси України. Вип. №9.

Анотація: Узагальнено основні нормативно – правові акти, якими регулюється ФГК і Україні. Визначено значення контролю в суспільстві, можливі імплементації та ризики в здійсненні контролю діяльності підприємств.

Ключові слова: фінансовий контроль, господарський контроль, інновації, нормативно – правова база

Науковий керівник – ЛІСОВИЙ Андрій
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри аудиту та економічного аналізу,
Державний податковий університет